

روزی برای عمو، عمه، خاله و دایی

به بهانه روز جهانی خاله و دایی، عمو و عمه از تاریخچه این روز، رسوم جشن گرفتن اش در جهان و تأثیرات روان شناسانه داشتن این فامیل ها، تشریح طنز آمیز این شخصیت ها و... گفتیم

پرونده

مامان، بابا، امروز می‌ریم خونه دایی یا خاله؟ خونه عمو جون کی می‌ریم، قرار بود اول هفته بریم ها؟ راستی دلم برای عمه‌ام تنگ شده، به خصوص اون خوراکی‌های خوشمزه‌های که فقط برای من می‌پزد و قایم می‌کنه، پس خاله‌ها گفتن آخر هفته بریم فوتبال و... دوران کودکی دهه شصتی‌ها و بیشتر دهه هفتادی‌ها با گفتن این جملات سپری شده است. رفت و آمد با فامیل‌هایی که خاطره‌های زیادی از آن‌ها در ذهن مان شکل گرفته و در روزهای سخت و شادی در کنارمان بودند. طعم داشتن خاله، دایی، عمه و عمو چیزی است که دهه هشتادی‌ها و دهه نودی‌ها، کمتر آن را درک می‌کنند و آیندگان، خیلی کمتر. تقریباً یک ماه پیش بود که مدیرکل ثبت احوال با ارائه تحلیلی از آمارهای جمعیتی از افزایش قابل توجه جمعیت سالمند و حذف تدریجی عمه، خاله، دایی و عمو از فهرست فامیل در خانواده‌ها طی ۳۰ سال آینده خبر داد. در پرونده امروز زندگی سلام و به بهانه روز جهانی خاله و دایی، عمو و عمه می‌خواهیم از تاریخچه این روز و دلیل نام‌گذاری اش بگویم. این‌که در کشورهای دیگر دنیا چطور آن را جشن می‌گیرند، از تأثیرات روان‌شناسانه برادرزاده و خواهرزاده بودن بگویم یعنی این‌که دایی، خاله، عمو و عمه داشته باشیم و همچنین کنکاشی طنزآمیز در دنیای خاله، عمو، دایی و عمه داشته باشیم. با ما همراه باشید.

عکس از دورهمی خانوادگی «منوچهر هادی» کارگردان سینما در شب یلدا ۱۳۹۸

آن‌چه باید درباره این روز جهانی بدانیم

قدیم‌ها و در قبیله‌هایی از غنا به همه این افراد بعد از تولد یک فرزند از

طرف پادشاه، هدایای نفیسی داده می‌شده زیرامعتقد بودند آن‌ها در تربیت خواهرزاده و برادرزاده‌های خود مهم‌ترین نقش را دارند. همه مادر زندگی به پدر و مادر خود بیشترین اعتماد را داریم و عمو، عمه، دایی و خاله اساساً در جایگاه دوم بعد از والدین قرار می‌گیرند. در فرهنگ بسیاری از کشورهای دنیا، هر فردی که بزرگ‌تر از شماست و با والدین تان ارتباط نزدیکی دارد به

کنکاشی طنزآمیز در دنیای خاله، عمو، دایی و عمه

محمدعلی محمدپور | طنزپرداز

امروز روز جهانی «خاله، دایی، عمه و عمو» است همه با هم. این مناسبت‌های جهانی هم واقعا دارد د جالب می‌شود. همین‌طور پیش‌برویم به زودی روز جهانی عموهای موفرفری، خاله‌های چپ‌دست، دایی‌های کتاب‌خوان و عمه‌های خوش‌خنده هم خواهیم داشت. در این مطلب کمی برای شما این نسبت‌ها را تشریح می‌کنم تا بیشتر آشنا شوید. پیشاپیش از عموم خاله‌ها (مخصوصاً خاله‌شادونه)، دایی‌ها، عمه‌ها، عموها و آقای فیروز کریسی (همین جوری کلا) عذرخواهی می‌کنیم اگر چیزی می‌نویسیم و شوخی می‌کنیم.

خاله

خواهر مادر را گویند. البته محدود به خواهر نیست و کلاً هر کس که با مادر یک سلام علیکی کرده باشد، بدون پروسه‌اداری یا بور و کراسی پیچیده‌ای به سمت خاله بودن می‌رسد. مثلاً ما به تمام زن‌های همسایه‌مان و تمام آشنایان همسن مادرمان و به همه خانم‌هایی که نسبت فامیلی‌شان نامشخص بود از بچگی خاله می‌گفتیم. یک موضوع عجیب هم این است که اگر شما برنده

نوبل فیزیک هم شده باشید، تقویاً بیشتر خانم‌های همسایه‌خاطره‌ای تعریف می‌کنند که «خاله جان حالا خیلی خودت رو نگیر، خودم یه بار سریات گرفتم». ظاهراً دوسه ده

عمو

عمو عبارت از برادر پدر است. اما در این مورد هم هر مرد سن بالاتر از ما می‌تواند عمویی بالقوه باشد. عموها واقعا بسیار مهربان و خیرخواه هستند، نمونه‌اش عمو سوباسا. بعضی عموها هم کلاً پیر نمی‌شوند نمونه‌اش عموپورنگ که همین‌طور پیش‌برود کم‌کم تبدیل به پسرعمو پورنگ می‌شود. من خودم دیگر کم‌کم دارم عمو عموپورنگ می‌شوم. من هنوز به طور نسبی عمو نشده‌ام و دوست دارم عمو بشوم ولی یکی از وقت‌هایی که اصلاً دوست ندارم عمو باشم آن وقت‌هایی است که بچه فامیل می‌آید

در مدح خواهرزاده و برادرزاده بودن

داشتن خاله، عمه، دایی و عمو علاوه بر مزایای روان‌شناسانه می‌تواند از سنین خردسالی تا بزرگ‌سالی در زندگی ما نقشی یگانه داشته باشد

نرگس عزیزی | کارشناس ارشد مشاوره

وقتی خواهرزاده یا برادرزاده کسی محسوب می‌شویم، یعنی خاله، دایی، عمه یا عمو داریم، داشتن چنین اقوامی از برخی جهات می‌تواند برای هر کدام از ما موقعیتی استثنایی ایجاد کند. در این مطلب نگاهی به فواید داشتن اقوامی از این دست از منظر روان‌شناسی انداخته‌ایم.

همبازی‌هایی عالی

بازی کردن با عمه و خاله برای اغلب کودکان خاطره‌انگیز و بسیار شیرین است. بخشی از شیرینی ماجرا به خستگی کمتر این افراد در مقایسه با والدین برمی‌گردد. والدینی که کودکان خردسال دارند، بسیاری از اوقات از خستگی مزمن رنج می‌برند. در این شرایط بازی کودک با خاله کمتر خسته‌یا عمه سر حال و... فرصتی استثنایی هم برای کودک و هم برای والدین اوست.

منبعی برای عشق

در روان‌شناسی زیاد صحبت از عشق بدون قید و شرط می‌شود؛ این‌که فرد مقابل را بدون توجه به رفتارش و به صرف بودنش دوست داشته باشیم. واقعیت این است که برای اغلب والدین رسیدن به این نقطه در همه نقلات دشوار است چرا که مسئولیت تربیت کودک را بر عهده دارند و دغدغه‌های تربیتی، گاهی اجازه بروز عشق را کم می‌کند. اما داستان در خصوص دایی، عمو، عمه و... متفاوت است. تجربه عشق بدون قید و شرط را شاید راحت‌تر بتوان در ارتباط با این افراد تجربه کرد، چرا که در عین حال که ما را دوست دارند، دغدغه‌های تربیتی کمتری هم دارند.

در بچه‌ای برای آشنایی با دنیای بیرون

در غالب موارد اقوامی چون خاله، عمه و... در حالی که شباهت‌های زیادی از نظر ارزش‌ها با والدین ما دارند، در برخی جزئیات تفاوت‌هایی هم دارند. داشتن رابطه نزدیک با این اقوام کمک می‌کند در عین حال که از ارزش‌های خانواده زیاد فاصله نگرفته‌ایم، با دیدی متفاوت به دنیا نگاه کنیم. این نکته به ویژه در دوره نوجوانی اهمیت زیادی دارد و می‌تواند کمک خوبی برای کودکان به منظور آشنا شدن با دنیای متفاوت بیرون با کمترین مخاطرات باشد.

مشاورانی قابل اعتنا

اقوام درجه‌یکی چون عمو، دایی یا خاله و عمه، به صورت معمول شناخت خوبی از ما و شرایط ما دارند. در عین حال در بسیاری از موارد آن‌ها احتیاط‌های والدین ما را ندارند. این شرایط باعث می‌شود آن‌ها غالباً مشاورانی خوب برای ما شوند، چرا که در عین حال که دلسوز و آگاه به شرایط ما هستند اما می‌توانند ابعاد از ما جارا که شاید والدین نتوانند ببینند، بهتر در نظر بگیرند.

تکیه‌گاه‌هایی امن

احتمال این که خاله یا عمه بخواهد از اسراری که شما برایشان تعریف کرده‌اید، سوء استفاده کنند، بسیار ناچیز است، چرا که آن‌ها شمارا پاره‌ای از وجود خود می‌دانند و شادی شما آرزوی آن‌هاست. در عین حال معمولاً این افراد زمانی که با آن‌ها درددل می‌کنید، کمتر شمارا قضاوت و سرزنش می‌کنند. در نتیجه این ویژگی‌ها، آن‌ها افراد خوبی برای صحبت و درددل هستند.

تقویت‌کننده روابط درون خانواده

شناخت خوب عمو و خاله از شرایط ما و خانواده کمک می‌کند تا آن‌ها بتوانند دید منصفانه‌تری به مسائل ما داشته باشند. گوش دادن به شکایات خواهرزاده و برادرزاده سپس سعی در تعدیل دلخوری‌هایی که تجربه‌هایی است که بسیاری از خاله‌ها و عمه‌ها دارند. با این کار آن‌ها به تقویت رابطه ما با والدین یا خواهر و برادرمان کمک می‌کنند.

فاش‌کننده اتفاقات بازمه

اگر می‌خواهید از خرابکاری والدین خود در دوره کودکی‌شان سر در بیاورید یا از اسرار نسل قبل فامیل آگاه شوید، بهتر است در عوض مراجعه به مادر یا پدر، سراغ خاله، عمه، دایی و عمو بروید. این افراد غالباً داستان‌های بازمه فامیل را که پیش از این اتفاق افتاده، زودتر برای شما رو می‌کنند. دانستن این اسرار جدا از بازمگی، می‌تواند تعلق خاطر شما به اقوام ا هم‌قوی‌تر کند. نکته: شاید بد نباشد این نکته به ظاهر بدیهی را مرور کنیم که متأسفانه این موارد برای تمام خاله‌ها، عمه‌ها، دایی‌ها و عموها صدق نمی‌کند و درصد کمی از افراد به دلایلی از این اقوام آسیب دیده‌اند.

آداب و رسوم مردم جهان برای

گرامی داشت این روز

بیشتر ما عمه، خاله، دایی و عموهایی داریم که مورد علاقه‌شان هستیم. خاله‌ای که به ما مدل موی جدید یاد داده یا از تصمیمات عجولانه ما حمایت و سعی کرده کار بد ما را برای مادرمان توضیح دهد یا عمو خونسردو آرامی که همیشه داستان‌های عالی برای گفتن دارد و هر وقت پول کم می‌آوریم به ما پول قرض می‌دهد. برای همین است که یک روز در جهان به نام‌شان ثبت شده تا ما از آن‌ها در یک روز خاص قدر دانی کنیم. البته نوع جشن و سنت‌ها در کشورهای مختلف، متفاوت است. اما در بیشتر نقاط جهان این روز را با عمه، عمو، دایی یا خاله خود سپری می‌کنند، به آن‌ها سر می‌زنند یا اگر امکان دیدار حضوری نباشد با آن‌ها تماس می‌گیرند. همچنین از والدین خود می‌خواهند در این دورهمی شرکت کنند. خوردن شام خانوادگی هم رسم اصلی این روز است و معمولاً بایک شوخی «خنده‌دار» در باره عموها به پایان می‌رسد. یکی دیگر از رسم‌های این روز، خرید هدیه برای آن‌هاست. نیازی به هزینه کردن زیاد نیست. هر فردی می‌تواند به سادگی چیزی را انتخاب کند که خلاقانه باشد و به عمه و عمو خود نشان دهد که چقدر برای او مهم بوده که برایش هدیه‌ای بخرد. به عنوان مثال یک جعبه شکلات یا حتی در ست کردن آلبومی از عکس‌های خاطرات کودکی می‌تواند ایده‌ای عالی برای هدیه دادن به عمو، عمه، خاله یا دایی باشد. باید گفت مهم‌ترین سنت در این روز کنار هم بودن و وقت گذرانی با اعضای خانواده است. در سال‌های اخیر که به دلیل کرونا خانواده‌ها نمی‌توانند این روز را در کنار هم سپری کنند، از طریق فضای مجازی آن را جشن می‌گیرند و رسم و رسوم را به جامی آورند.